

WVO-vergunning
Eemshaven LNG Terminal B.V.
Ontwerp

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT	3	
VOORSCHRIFTEN	5	
MOTIVERING	8	
1	EMISSIE-/IMMISSIEBELEID WET VERONTREINIGING OPPERVLAKTEWATEREN	8
1.1	Vierde nota waterhuishouding	8
1.2	Emissieaanpak	8
1.3	Waterkwaliteitsaanpak	10
1.4	Ospar	10
1.5	Immissietoets	11
1.6	Standstill-beginsel	11
1.7	Voorzorgprincipe	11
1.8	Specifiek beleid ten aanzien van warmtelozingen	11
1.9	Kaderrichtlijn Water	13
2	BELEID ZWARE ONGEVALLEN EN ONVOORZIENE LOZINGEN	14
2.1	Beleid ter preventie van zware ongevallen	14
2.2	Beleid 'onvoorziene lozingen'	14
3	TOEPASSING NATUURWETGEVING	15
4	VERGUNNINGSITUATIE	16
4.1	Aanvraag vergunning	16
4.2	Coördinatie	16
4.3	Milieueffectrapportage	16
4.4	Beoordeling resultaten m.e.r.	16
4.5	Reacties vergunningaanvraag en MER	17
4.6	Toetsingsadvies commissie MER	18
4.7	MER-evaluatie	19
4.8	Besluit risico zware ongevallen	19
4.9	Milieuzorgsysteem	19
5	BEDRIJFSBESCHRIJVING	20
5.1	Bedrijfsactiviteiten	20
5.2	Afvalwaterstromen	20
6	BEOORDELING VAN DE AANVRAAG	23
6.1.1	Toetsing aan IPPC en de Beste Beschikbare Technieken	23
6.1.2	Beoordeling van de (afvalwater)situatie aan BBT	23
6.1.3	Beoordeling van overige aspecten aan de IPPC Richtlijn	23
6.2	Beoordeling lozingsituatie volgens Emissie-Immissiebeleid	24
6.2.1	Beoordeling warmtelozing spuiwater SCV's	24
6.2.2	Toetsing aan ABM	25
6.2.3	Immissietoets	25
6.2.4	Toetsing standstillbeginsel	25
6.2.5	Kaderrichtlijn Water	26
6.2.6	Inspanningsbeginsel en voorzorgprincipe	26

6.2.7	Toetsing aan natuurwetgeving gerelateerde aspecten	26
6.3	Beheersing calamiteiten en processtoringen	26
6.4	Voorschriften	28
6.5	Integratie warmte koude	28
6.6	Eindconclusie beoordeling aanvraag	29
7	Procedure	29

Bijlage 1	Rioleringsstekening
Bijlage 2	Bepaling van de warmtevracht van de lozing
Bijlage 3	Inspraakreactie op MER van de Gemeinde Krummhörn
Bijlage 4	Inspraakreactie op MER van de Stadt Emden

Beschikking

Rijkswaterstaat

Noord-Nederland

Datum

Nummer

Onderwerp

Vergunning voor het lozen van afvalwater op de Eemshaven

DE STAATSSECRETARIS VAN VERKEER EN WATERSTAAT

beschikt hierbij op de aanvraag van Eemshaven LNG Terminal B.V. te 's Hertogenbosch, voor een vergunning krachtens de Wet verontreiniging oppervlaktewateren voor het lozen van afvalwater op de Eemshaven, afkomstig van de LNG Terminal op het Energy Park Eemshaven.

De aanvraag is op 30 november 2006 door de Provincie Groningen ontvangen. De aanvraag is bij Rijkswaterstaat geregistreerd op 5 december 2006 onder nummer DNN 2006/ 5783.

verwijst naar de motivering, die onderdeel uitmaakt van deze beschikking;

neemt in aanmerking, dat met betrekking tot de aanvraag:

- de procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is gevolgd;
- een gecoördineerde behandeling van de aanvraag op grond van de Wet milieubeheer heeft plaatsgevonden;
- de daarin beschreven activiteiten voortkomen uit een opgesteld MER.

houdt rekening met:

- de inspraakreacties op de vergunningaanvraag en het MER;
- het toetsingsadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage.

BESLUIT:

de gevraagde vergunning ex artikel 1, eerste lid van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren te verlenen voor het lozen van afvalstoffen, verontreinigende en/of schadelijke stoffen op het Eems Dollard Estuarium;

en verbindt aan de vergunning de volgende voorschriften.

BEGRIPPENLIJST

In deze beschikking wordt verstaan onder:

- 'ABM': algemene beoordelingsmethodiek voor stoffen en preparaten;
- 'BAT': Best Available Techniques, zie ook 'BBT';
- 'BBT': Beste Beschikbare Technieken, als bedoeld in IPPC Richtlijn, artikel 2; zie ook 'BAT';
- 'bbt': best bestaande technieken, als bedoeld in de 'emissieaanpak': die technieken, waarmee een zo groot mogelijke reductie van de verontreiniging wordt verkregen en die in de praktijk toepassing heeft gevonden;
- 'BREF': bat referentie document voor beoordeling van de stand der techniek;
- 'BRZO': besluit risico zware ongevallen;
- 'bijzondere bedrijfsomstandigheid': een andere dan de normale bedrijfsomstandigheid, zoals bedoeld in de IPPC Richtlijn, artikel 9, lid 6;
- 'but': best uitvoerbare technieken als bedoeld in de 'emissieaanpak': die technieken waarmee, rekening houdend met economische aspecten, d.w.z. uit kosten oogpunt aanvaardbaar te achten voor een normaal renderend bedrijf, de grootste reductie in de verontreiniging wordt verkregen;
- 'CIW': commissie integraal waterbeheer;
- 'Collectieput': centrale opvangvoorziening voor LNG;
- 'effluent': afvalwater dat gezuiverd is met behulp van een zuiveringstechnisch werk;
- 'emissieaanpak': aanpak waarbij de stand der techniek (but/bbt) wordt beoordeeld;
- 'etmaal': periode van 24 uur beginnend om 0:00 uur Nederlandse tijd;
- 'de hoofdingenieur-directeur': de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Noord-Nederland (adressering: Postbus 2301, 8901 JH Leeuwarden);
- 'Immissietoets': toets, waarbij de aanvaardbaarheid van de restlozing voor het oppervlaktewater wordt beoordeeld;
- 'IPPC Richtlijn': de richtlijn (EG) nr. 96/61 van de Raad van de Europese Unie van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (PbEG L 257);
- 'ISO': international organization for standardization;
- 'KRW': Kaderrichtlijn Water
- 'LBOW': Landelijk Bestuur Overleg Water, voorheen CIW;
- 'LNG': Liquefied Natural Gas, vloeibaar aardgas;
- 'm.e.r.': milieu-effectrapportage;
- 'MER': milieueffectrapport;
- 'MTR': maximaal toelaatbaar risico;
- 'NEN': De analysemethoden met NEN-nummers staan vermeld in de 'Methode voor de analyse voor afvalwater' van het Nederlands Normalisatie Instituut (N.N.I.);
- 'NPR': Nederlandse praktijkrichtlijn;
- 'NRB': Nederlandse richtlijn voor de bodembescherming;
- 'NW3': de derde Nota Waterhuishouding;
- 'NW4': de vierde Nota Waterhuishouding;
- 'PGS': publicatiereeks gevaarlijke stoffen; bijvoorbeeld PGS 15: dit betreft een richtlijn voor de opslag van gevaarlijke stoffen in emballage tot 10 ton;
- 'PKB-Waddenzee': planologische kernbeslissing waddenzee;
- 'rapportagegrens': de onder normale omstandigheden door de RIZA-laboratoria gegarandeerde grens waarboven analyseresultaten gerapporteerd kunnen worden;
- 'het RIZA': de hoofdingenieur-directeur van het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (adressering: Postbus 17, 8200 AA Lelystad);
- 'Standstillbeginsel': Beleidsuitgangspunt, waarbij de restlozing geen significante invloed mag hebben op de bestaande waterkwaliteit;
- 'SCV's': Submerged combustion vaporizers (verdampers LNG);
- 'Voorzorgprincipe': uitvoeren van de emissieaanpak;
- 'VR': verwaarloosbaar risico; komt overeen met "streefwaarde" in NW4;
- 'Wm': Wet milieubeheer;
- 'Wvo': Wet verontreiniging oppervlaktewateren;

VOORSCHRIFTEN

Artikel 1 Afvalwaterstromen

1. De afvalstoffen, verontreinigende en/of schadelijke stoffen, die via de lozingspunten op de insteekhaven en vervolgens via de Eemshaven op het Eems-Dollardestuarium worden geloosd, mogen uitsluitend voorkomen in de volgende afvalwaterstromen:
  - a) spuiwater van de SCV's;
  - b) niet verontreinigd hemelwater van het terrein;
  - c) niet verontreinigd hemelwater afkomstig van de LNG Collectieput.
2. De lozing van het in het eerste lid bedoelde afvalwater dient plaats te vinden via 3 afzonderlijke lozingspunten, zoals is aangegeven op de rioleringsstekening in bijlage 1, behorende bij deze beschikking.

Artikel 2 Tijdelijke afvalwaterstroom hydrotesten

De afvalstoffen, verontreinigende en/of schadelijke stoffen, die tijdens de bouwfase op de insteekhaven en vervolgens via de Eemshaven op het Eems-Dollardestuarium worden geloosd, mag uitsluitend voorkomen in het afvalwater afkomstig van de hydrotesten.

Artikel 3 Lozingseisen spuiwater SCV's

1. De etmaalgemiddelde warmtelast van het te lozen spuiwater mag, gemeten op het bemonsteringspunt, zoals bedoeld in artikel 1 tweede lid, maximaal 0,54 MW_{th} bedragen. De warmtelast dient te worden berekend volgens de formule, die is opgenomen in bijlage 2, behorende bij deze beschikking.
2. De zuurgraad van het te lozen spuiwater mag, uitgedrukt in pH-eenheden (nauwkeurigheid 0,1), van een willekeurig genomen steekmonster van het afvalwater gemeten op het bemonsteringspunt, zoals bedoeld in artikel 1 tweede lid, niet lager zijn dan 6 en niet hoger zijn dan 9., gemeten volgens NPR 6616.

Artikel 4 Voorzorg

Verontreinigd afvalwater dat ontstaat ten gevolge van bouw en constructiewerkzaamheden tijdens de bouwfase, mag niet worden geloosd.

Artikel 5 Controlevoorzieningen

1. Het te lozen spuiwater van de SCV's als bedoeld in artikel 1, eerste lid onder a, dient op elk moment door de daartoe aangewezen ambtenaren te kunnen worden onderworpen aan continue debietmeting en/of temperatuurmeting en representatieve bemonstering. Daartoe dient het afvalwater via doelmatig functionerende voorziening te worden geleid.
2. Het niet verontreinigd hemelwater als bedoeld in artikel 1, eerste lid onder b en c, dient op elk moment door de daartoe aangewezen ambtenaren te kunnen worden onderworpen aan bemonstering. Daartoe dient het afvalwater via een doelmatig functionerende voorziening voor steekbemonstering te worden geleid.
3. De in het eerste en tweede lid vermelde voorzieningen, dienen tenminste 3 maanden voorafgaand aan de ingebruikname ter goedkeuring aan de hoofdingenieur-directeur te zijn voorgelegd.

Artikel 6 Meten, bemonsteren, analyseren en rapporteren

1. De vergunninghouder dient in overleg met de hoofdingenieur-directeur een bemonsterings- en analyseplan op te stellen.
2. In het in het eerst lid bedoelde bemonsterings- en analyseplan dient minimaal aandacht te worden besteedt aan:
  - de frequentie en wijze van bemonstering van afvalwater;
  - de monsternameapparatuur en controlevoorzieningen;
  - de parameters die worden geanalyseerd en gemeten;
  - de gehanteerde analysemethoden en bijbehorende detectiegrenzen;
  - de wijze van rapporteren
3. De vergunninghouder dient het in het eerste lid bedoelde bemonsterings- en analyseplan uiterlijk 3 maanden voor aanvang van de lozing ter goedkeuring aan de hoofdingenieur-directeur te overleggen.
4. De eerste twee jaren na aanvang van de lozing, dient vergunninghouder binnen een maand na afloop van elk kalenderkwartaal te rapporteren met betrekking tot de analyses ten aanzien van de parameters, zoals bedoeld in artikel 3.
5. Vanaf het derde jaar na aanvang van de lozing dient vergunninghouder voor 1 april van het eerst volgende kalenderjaar te rapporteren met betrekking tot de analyses ten aanzien van de parameters, zoals bedoeld in artikel 3.

Artikel 7 Rioleringsstekening

Uiterlijk 3 maanden voor aanvang van de lozing van afvalwater, zoals bedoeld in artikel 1 eerste lid dient een gedetailleerde rioleringsstekening te worden aangeleverd met daarop de exacte locatie van de te onderscheiden rioleringsssystemen, de monsterpunten en de lozingspunten.

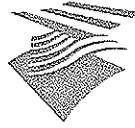
Artikel 8 Voorgenomen wijzigingen

Voorgenomen wijzigingen in het proces of de procesvoering, die afwijken van de aanvraag die ten grondslag ligt aan het onderhavige besluit, maar geen invloed hebben op de beoordeling van de stand der techniek of op de aard, samenstelling en wijze van in het oppervlaktewater brengen van het te lozen afvalwater, dienen uiterlijk twee weken voor aanvang van de wijzigingen schriftelijk aan de hoofdingenieur-directeur te worden medegedeeld.

Artikel 9 Interne calamiteiten

1. Indien als gevolg van calamiteiten of bijzondere bedrijfsomstandigheden de lozing van het bedrijf niet aan de gestelde voorschriften kan voldoen, dient de vergunninghouder terstond maatregelen te treffen, teneinde een nadelige beïnvloeding van de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.
2. Van dergelijke calamiteiten of bijzondere bedrijfsomstandigheden dient de vergunninghouder zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 24 uur de hoofdingenieur-directeur in kennis te stellen. De door of vanwege de hoofdingenieur-directeur ter zake gegeven aanwijzingen dienen te worden opgevolgd.

Artikel 10 Externe calamiteiten

1. Indien de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater als gevolg van calamiteiten of bijzondere bedrijfsomstandigheden, die niet door de lozing van het bedrijf zelf zijn veroorzaakt, het noodzakelijk maakt ter voorkoming van ernstige verontreiniging van oppervlaktewater maatregelen van tijdelijke aard te treffen, is de vergunninghouder verplicht daartoe op aanschrijving van de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat onmiddellijk over te gaan.
2. Deze maatregelen kunnen slechts bestaan uit het opleggen van niet in deze beschikking opgenomen voorzieningen betreffende de in deze beschikking omschreven lozingen en/of het beperken of staken van de lozing, dan wel deelstromen daarvan.
3. Een maatregel als bedoeld in de voorgaande leden mag niet voor langer dan één, telkenmale met maximaal even zoveel uren te verlengen, periode van 48 uren worden opgelegd en mag in geen geval ten gevolge hebben, dat de lozing van afvalwater volgens deze beschikking na het vervallen van de tijdelijke opgelegde verplichtingen geheel of gedeeltelijk niet meer mogelijk zou zijn.

Artikel 11 Contactpersonen

1. De vergunninghouder is verplicht één of meer personen aan te wijzen die in het bijzonder belast is (zijn) met het toezicht op de naleving van deze vergunning, waarmee door of namens de hoofdingenieur-directeur in spoedgevallen overleg kan worden gevoerd.
2. Uiterlijk één maand voor aanvang van de lozing dienen door de vergunninghouder de namen en contactgegevens van de in het eerste lid bedoelde personen schriftelijk aan de hoofdingenieur-directeur te worden gemeld.
3. Wijzigingen van de in het eerste lid bedoelde personen, dienen onmiddellijk schriftelijk aan de hoofdingenieur-directeur te worden gemeld.

Leeuwarden,

DE STAATSSECRETARIS VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
namens deze,
DE HOOFDINGENIEUR-DIRECTEUR,
namens deze,
de Directeur Water en Scheepvaart,

ir. A. L. Bosch

MOTIVERING

1 EMISSIE-/IMMISSIEBELEID WET VERONTREINIGING OPPERVLAKTEWATEREN

1.1 Vierde nota waterhuishouding

In de vierde nota waterhuishouding (NW4) wordt, evenals in de derde nota waterhuishouding (NW3), voor de uitgangspunten van het emissiebeleid voor water verwezen naar het Indicatief Meerjarenprogramma Water 1985-1989 (IMP-water). De leidende principes van het emissiebeleid, 'vermindering van de verontreiniging' en 'het standstill-beginsel', worden in NW4, ook voor de langere termijn, van groot belang geacht. In NW4 wordt voor de praktische uitwerking van deze beleidsuitgangspunten verwezen naar het CIW-rapport Handboek Wvo-vergunningverlening dat in mei 1999 is uitgebracht. Deze uitgangspunten worden hieronder kort samengevat weergegeven.

1.2 Emissieaanpak

Algemeen

Het eerste hoofduitgangspunt van beleid "vermindering van de verontreiniging" houdt in dat verontreiniging - ongeacht de stofsoort - zoveel mogelijk wordt beperkt. Volgens de Derde Nota Waterhuishouding (NW3) staat voor vrijwel alle verontreinigingen de emissieaanpak voorop. De emissieaanpak houdt in dat onafhankelijk van de te bereiken waterkwaliteitsdoelstelling een inspanning moet worden geleverd om de verontreiniging van het oppervlaktewater te voorkomen. Voor zwartelijststoffen, of de stoffen die als zodanig worden beschouwd, bestaat de emissieaanpak uit toepassing van de best bestaande technieken (bbt); voor de overige stoffen waarvoor de emissieaanpak geldt, is een saneringsinspanning vereist volgens de best uitvoerbare technieken (but). De emissieaanpak dient in eerste instantie gestalte te krijgen door prioriteit te geven aan de ketenbenadering. Daarbij wordt een product van grondstof tot afvalstadium beoordeeld. Er dient zo vroeg mogelijk in de keten naar mogelijkheden te worden gezocht om wateremissies terug te dringen c.q. te voorkomen door een getrapte benadering van preventie, hergebruik en verwijdering. Brongerichte maatregelen hebben hierbij de voorkeur boven zuiveringstechnische ("end-of-pipe") maatregelen.

IPPC richtlijn

Vanaf oktober 1999 moeten nieuwe (en belangrijke wijzigingen aan bestaande) inrichtingen voldoen aan de Europese IPPC richtlijn. Vanaf oktober 2007 geldt deze eis ook voor alle bestaande inrichtingen. De IPPC richtlijn verplicht eveneens tot een informatie-uitwisseling tussen lidstaten en industrie over de nadere invulling van de Best Available Techniques (Best beschikbare technieken) voor iedere afzonderlijke industriële sector. De definities van but en bbt, zoals hierboven beschreven, zijn in feite Nederlandse uitwerkingen van het redelijkheids criterium in de definitie van BAT. Daarom kan gesteld worden dat BAT ook de begrippen but en bbt omvat. Bij de beoordeling van de Best beschikbare technieken (BBT), dient voor wat betreft de technieken, zowel aandacht besteed te worden aan end-of-pipe technieken, procesgeïntegreerde aanpassingen als organisatorische maatregelen. Met de best beschikbare technieken worden technieken beoogd die, integraal zijn afgewogen, in de praktijk zijn bewezen en waar geen overmatige kosten mee gepaard gaan. Als resultaat van de informatie-uitwisseling tussen lidstaten en industrie brengt de Europese Commissie zogeheten BAT Referentie documenten (BREF's) uit, waarin per sector een overzicht wordt gegeven van technieken, die als BAT kunnen worden beschouwd.

Een BREF is een richtinggevend document voor het bevoegd vergunningverlenend gezag, dat niet mag worden genegeerd en waar alleen gemotiveerd van mag worden afgeweken. De BREF's zijn onderverdeeld in horizontale en verticale BREF's. Horizontale BREF's zijn richtinggevende documenten voor alle sectoren die vallen onder de IPPC-richtlijn en betreffen veelal procesgeïntegreerde technieken. Verticale BREF's zijn richtinggevende documenten toegesneden op een specifieke sector en gaan veelal over niet procesgeïntegreerde technieken.

Nederlandse richtlijnen

In de ministeriële Regeling aanwijzing BBT-documenten zijn niet alleen Europese richtlijnen opgenomen maar ook Nederlandse. Ingevolge artikel 1 lid 2 moet ook rekening worden gehouden met de in tabel 2 genoemde informatie documenten. Enkele voorbeelden hieruit zijn: PGS, NRB en de NER.

Zwartelijststoffen

Onder zwartelijststoffen worden de stoffen verstaan die behoren tot de in lijst 1 van EG richtlijn 76/464/EEG genoemde groepen en families van stoffen en waarvoor in internationaal en nationaal kader emissiegrenswaarden zijn vastgesteld. Op Europees niveau zijn inmiddels 17 stoffen definitief als zwartelijststof aangewezen. Deze stoffen zijn inmiddels ook in Nederland geïmplementeerd door, ex artikel 1a Wvo, voor deze 17 stoffen emissiegrenswaarden vast te stellen.

Lozingen die stoffen bevatten die behoren tot de in lijst 1 van EG richtlijn 76/464/EEG genoemde groepen en families van stoffen en waarvoor emissiegrenswaarden zijn vastgesteld, worden slechts verleend voor beperkte duur (maximaal 10 jaar; zie: "Regeling tijdelijke vergunning voor lozing van zwartelijststoffen", Staatscourant 24 september 2003, nr. 184 / pag. 16).

Daarnaast dient voor deze stoffen de formulering van de lozingseisen overeen te komen met de in deze ministeriële besluiten gebruikte formulering. Dat betekent dat de gemiddelde maandconcentratie en de gemiddelde maandvrachten uitgangspunt behoren te zijn bij het formuleren van de vergunningsvoorschriften voor de betreffende stoffen.

Voor wat betreft de vraag in welke gevallen bij lozing van stoffen in minuscule hoeveelheden al dan niet sprake is van een lozing van zwartelijststoffen, wordt de interpretatie zoals die is neergelegd in hoofdstuk IV (§ 4.9.1) van het CIW-rapport Handboek Wvo-vergunningverlening gevolgd.

In Nederland worden alle stoffen, die worden genoemd in de in het IMP-water opgenomen lijst van 132 stoffen, behandeld als ware het zwartelijststoffen. Daarnaast worden dioxines en dibenzofuranen als "zwart" behandeld. Dit houdt in dat in Nederland voor deze stoffen ook wordt uitgegaan van de emissieaanpak op basis van bbt. Dit houdt echter niet in dat dergelijke vergunningen ook voor beperkte duur moeten worden verleend. Wel kunnen andere argumenten een rol spelen bij het eventueel tijdelijk verlenen van vergunningen, bijvoorbeeld wanneer onvoldoende duidelijkheid bestaat over de wijze van saneren en/of bijbehorende haalbare effluentkwaliteit. Voor een uitgebreidere uiteenzetting over het tijdelijk verlenen van vergunningen wordt verwezen naar hoofdstuk IV (§ 4.9) van het CIW-rapport Handboek Wvo-vergunningverlening.

Algemene Beoordelingsmethodiek voor stoffen en preparaten (ABM)

Voor een goede uitvoering van het emissiebeleid water is het noodzakelijk inzicht te hebben in de waterbezwaarlijkheid van stoffen en preparaten. Inzicht in de waterbezwaarlijkheid is nodig om de beleidsmatige gewenste saneringsinspanning voor de in het afvalwater aanwezige stoffen en preparaten vast te stellen. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de Algemene Beoordelingsmethodiek voor stoffen en preparaten (ABM). Preparaten zijn mengsels van twee of meerdere stoffen die voor meer dan 0,1 gewichtsprocent in het mengsel aanwezig zijn. Het resultaat van de beoordeling van een stof of preparaat volgens de ABM is de zogenaamde aanduiding waterbezwaarlijkheid. Aan deze aanduiding waterbezwaarlijkheid is conform het huidige emissiebeleid een beleidsmatig gewenste saneringsinspanning gekoppeld. Conform het nationale waterkwaliteitsbeleid zijn er drie niveaus onderscheiden voor de saneringsinspanning: A, B of C

Saneringsinspanning A

Voor stoffen met een aanduiding waterbezwaarlijkheid die gekoppeld is aan een saneringsinspanning A geldt in beginsel dat de verontreiniging door deze stoffen moet worden beëindigd. Er moet geprobeerd worden om met behulp van de best bestaande technieken zo dicht mogelijk bij een nullozing te komen

Saneringsinspanning B

Voor stoffen met een aanduiding waterbezwaarlijkheid die gekoppeld is aan een saneringsinspanning B geldt dat de lozing van deze stoffen zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Een wezenlijke saneringsinspanning dient te geschieden door toepassing van de best uitvoerbare technieken.

Saneringsinspanning C

Ook voor een beperkt aantal relatief onschadelijke overige stoffen geldt dat zoveel mogelijk moet worden voorkomen dat deze stoffen in het afvalwater terechtkomen. De mate waarin maatregelen ter beperking van de lozing van deze stoffen moeten worden genomen is voor deze stoffen echter afhankelijk van de waterkwaliteitsdoelstellingen.

1.3 Waterkwaliteitsaanpak

Voor een beperkt aantal, relatief onschadelijke, van nature in het oppervlaktewater voorkomende stoffen met een geringe mate van toxiciteit (bijvoorbeeld: sulfaat, chloride en warmte), wordt de waterkwaliteitsaanpak gevolgd. Dat houdt in dat voor dergelijke stoffen niet de emissieaanpak wordt gevolgd, maar dat alleen maatregelen ter beperking van de lozing worden geëist als de immissietoets of het standstill-beginsel daartoe aanleiding geven.

1.4 Oskar

Daarnaast dient bij de vergunningverlening rekening te worden gehouden met het inspanningsbeginsel, zoals dat in 1998 is vastgelegd in het zogenaamde Oskarverdrag. Dit Oskarverdrag is een eerste uitwerking van de zogenaamde Esbjergverklaring, die is vastgesteld tijdens de vierde Noordzeeministersconferentie in 1995. In het Oskarverdrag zijn 15 stoffen/stofgroepen (inmiddels aangevuld met 12 nieuwe prioritaire stoffen) aangewezen waarvoor geldt dat gestreefd moet worden naar beëindiging van de lozing in 2020. In Nederland wordt aan Esbjergdoelstelling invulling gegeven door uitvoering te geven aan de uitgangspunten van de emissieaanpak, gevolgd door een immissietoets en een toetsing aan het standstill-beginsel.

1.5 Immissietoets

Na de emissieaanpak volgt de immissietoets, waarbij beoordeeld wordt of de voor het ontvangende oppervlaktewater geldende waterkwaliteitsdoelstellingen, zoals weergegeven in NW4, worden overschreden en de restlozing een significante invloed op deze overschrijding heeft. Is de restlozing op grond hiervan niet aanvaardbaar, dan zullen verdergaande maatregelen worden geëist. Voor zover dit nog niet ondervangen is door de MTR c.q. VR gehalten (streefwaarde) voor een bepaalde stof, dient daarnaast ook getoetst te worden of de lozing, gelet op de stofspecifieke acute toxiciteit, aanvaardbaar is voor het ontvangende oppervlaktewater of dat aanvullende maatregelen moeten worden voorgeschreven.

1.6 Standstill-beginsel

Wanneer sprake is van een nieuwe lozing of een uitbreiding van een bestaande lozing dan vindt ook een beoordeling plaats op basis van het standstill-beginsel. Als de bestaande waterkwaliteit significant beïnvloed wordt door de lozing, dient de saneringsinspanning middels aanvullend onderzoek nader getoetst te worden. Dit nader onderzoek kan aanleiding geven tot het nemen van aanvullende maatregelen teneinde de lozing verdergaand te saneren. In een uitspraak van de Raad van State, in de zaak BFGoodrich van 8 november 1999, is door de Raad geoordeeld dat het standstill-beginsel geen absolute werking heeft en dat voor zwarte lijststoffen aan dit beginsel wordt voldaan als gesaneerd is volgens bbt en de restlozing niet onaanvaardbaar is voor het ontvangende oppervlaktewater. Voor de overige stoffen geldt dat na het toepassen van but de restlozing niet onaanvaardbaar mag zijn voor het ontvangende oppervlaktewater. De lozing is onaanvaardbaar als, ondanks aanvullende maatregelen, uit de immissietoets blijkt dat de lozing een significante bijdrage levert aan het overschrijden van de waterkwaliteitsdoelstelling.

1.7 Voorzorgprincipe

In de onder 1.6 genoemde uitspraak is door de Raad van State geoordeeld dat, conform de tekst van NW3, met de emissieaanpak tevens invulling wordt gegeven aan het zogenaamde voorzorgprincipe, zoals overeengekomen tijdens de tweede Noordzeeministersconferentie.

In de PKB is eveneens een voorzorgbeginsel neergelegd, waarin vermeld staat: "Wanneer op basis van de best beschikbare informatie [...] sprake blijkt te zijn van duidelijke twijfel over het achterwege blijven van mogelijk belangrijke negatieve gevolgen voor het ecosysteem, dan zal het voordeel van de twijfel in de richting van het behoud van de Waddenzee gaan (het voorzorgprincipe) [...]".

Derhalve mag er, na het toepassen van de immissietoets en de toetsing aan het standstill-beginsel, geen twijfel meer bestaan over eventuele negatieve gevolgen van de restlozing voor het ecosysteem van de Waddenzee.

1.8 Specifiek beleid ten aanzien van warmtelozingen

Door de projectgroep "beoordelingssystematiek warmtelozingen" van het CIW is een rapport opgesteld waarin een nieuwe systematiek voor de beoordeling van warmtelozingen is uitgewerkt.

Deze rapportage vormt een thans algemeen in Nederland toegepaste document welk een actuele en adequate invulling van BBT geeft.

Volgens deze systematiek worden thermische lozingen beoordeeld op basis van de emissie-immissie aanpak. Binnen deze systematiek worden warmtelozingen, rekening houdend met locale omstandigheden, beoordeeld op toelaatbaarheid. Belangrijke uitgangspunten zijn hierbij de minimalisatie van de milieukundige gevolgen van de opwarming van het oppervlaktewater en van de inname van oppervlaktewater. Vanuit de nieuwe beoordelingssystematiek is geconcludeerd dat minimalisatie van het debiet grotere voordelen voor het aquatische milieu lijkt op te leveren dan een strikte limitering van de lozingstemperatuur. Door minimalisatie van het debiet worden minder organismen ingezogen, wordt het gebruik van chemicaliën gereduceerd en wordt minder energie verbruikt. Hiermee is een vaste norm voor de lozingstemperatuur komen te vervallen.

Vanuit de systematiek zijn berekeningmethodes voorgedragen om warmtelozingen te beoordelen. Binnen het beleid is besloten bij de beoordeling bij warmtelozingen uit te gaan van een sneltoets van de te lozen warmtevracht op basis van een "worst-case" benadering. De toets bestaat uit een beoordeling op de criteria mengzone, opwarming en onttrekking.

Mengzone

De mengzonetoets vergelijkt de grootte van de warmtepluim met de grootte van het ontvangende oppervlaktewater. Volgens deze benadering mag de warmtepluim niet meer bedragen dan 25% van het ontvangende oppervlaktewater. Indien de lozing lager scoort dan 25% voldoet de lozing, zelfs onder de slechtste omstandigheden, aan het beoordelingskader van de beoordelingssystematiek. Als de lozing hoger scoort dan 25% kan het zijn dat de lozing niet voldoet. De waterbeheerder kan in dat geval aanvullende informatie vragen ten behoeve van een meer gedetailleerde beoordeling. Mocht ook hieruit blijken dat niet aan de criteria wordt voldaan dan kan de waterbeheerder aanvullende eisen aan de lozing stellen.

Conform het Besluit kwaliteitsdoelstellingen en metingen oppervlaktewateren is voor de Eems een ernstig risico van 25 °C gesteld.

Opwarming buiten de mengzone

De opwarmingstoets brengt de opwarming van het oppervlaktewater na volledige menging in kaart. Indien hiervan sprake is, dient de voorbelasting als gevolg van opwarming door overige koelwaterlozingen te worden meegenomen. Het oppervlaktewater buiten de mengzone mag niet meer dan 3 °C worden opgewarmd daarnaast geldt voor het betreffende oppervlaktewater een maximaal toelaatbaar risico (MTR) van 25 °C. Indien de lozing leidt tot een opwarming van meer dan 3 °C of tot een overschrijding van de MTR, voldoet de lozing niet. De waterbeheerder kan in dat geval aanvullende eisen aan de lozing stellen.

Onttrekking

Ter bescherming van vislarven en juveniele vis wordt het uitgangspunt gehanteerd dat als gevolg van de onttrekking van oppervlaktewater in paai- of opgroeigebieden geen significante effecten op dit aspect mogen optreden. Voor zout water is dit met name van belang in het ecologische voorjaar (periode 1 februari tot 1 mei) en het ecologische najaar (periode 1 september tot 1 december). Hiervoor zijn geen kwantitatieve generieke criteria te geven.

1.9 Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water (KRW) kent het principe van 'geen achteruitgang'. In het spraakgebruik wordt veelal gesproken over 'standstill'. Het uitgangspunt van de KRW is dat er in heel Europa een zeer goede tot goede waterkwaliteit aanwezig is. In de KRW is het begrip 'geen achteruitgang' gekoppeld aan het begrip 'toestand'. Voorkomen moet worden dat de toestand van het water verslechtert.

Daar de KRW de 'toestand' beschrijft op het niveau van waterlichamen is dit in principe ook het niveau waarop 'geen achteruitgang' wordt toegepast. Eventuele onduidelijkheid zou gelegen zijn in het feit dat de doelstellingen nog niet concreet zijn vastgesteld dan wel dat de aanwijzing van waterlichamen, dat wil zeggen het niveau waarop de afweging dient te geschieden, nog slechts een voorlopige aanwijzing betreft en daardoor nog kan wijzigen. De aanwijzing van de waterlichamen is echter formeel gemeld aan de EU, waardoor het aanbevelenswaardig is om de lozing te toetsen op het voorlopig aangewezen waterlichaamniveau. De KRW hanteert voor de chemische toestand twee klassen: 'goed' en 'slecht'. Voor de ecologische toestand zijn er vijf klassen: zeer goed / goed / matig / slecht / zeer slecht. Voorkomen moet worden dat bij de formele beoordeling het waterlichaam in een slechtere klasse komt. Het betreft hier een totaal beoordeling.

Een nieuwe emissie is hiermee formeel niet in strijd met 'geen achteruitgang' indien die niet leidt tot normoverschrijding of indien een ander aspect al heeft geleid tot een slechtere waardering van het waterlichaam. In het geval dat de waardering van het waterlichaam niet verslechtert maar de afstand tot het te bereiken doel wel wordt vergroot, doordat bijvoorbeeld voor een groter aantal stoffen dan voorheen de norm wordt overschreden, lijkt het aannemelijk deze situatie wel op te vatten als een achteruitgang.

Strikt genomen moet worden getoetst aan de normen die conform de voorgeschreven afleidingsmethoden uit de KRW zijn afgeleid. Dit laatste heeft nog niet plaatsgevonden, maar de bestaande (ad-hoc) MTR-waarden worden wel beschouwd als een reële indicatie van het gewenste ecologische- en chemische normniveau. Dit blijkt ook uit de uitgevoerde artikel 5-rapportages voor de KRW.

De chemische toestand wordt bepaald door de prioritare stoffen en de stoffen die genoemd zijn in het kader van richtlijn 76/464. Als de lozing geen prioritare stoffen bevat en geen stoffen bevat die genoemd zijn in het kader van richtlijn 76/464, dan is een chemische toetsing niet aan de orde en volstaat een ecologische beoordeling. Bij de ecologische beoordeling worden de stoffen getoetst aan de (ad-hoc) MTR-normen. Indien voor één stof de betreffende (ad-hoc) MTR wordt overschreden, kan de ecologische toestand niet hoger worden beoordeeld dan matig. De stofbeoordeling binnen de ecologische beoordeling bepaalt dus mede de grens tussen de matige en de goede ecologische toestand.

In dit kader dient beoordeeld te worden of op de meetpunten, die representatief worden geacht voor het beoordelen van de toestand van het betreffende waterlichaam, de (ad-hoc)MTR niet wordt overschreden en ook in geval van extra lozing niet zal worden overschreden. Indien er geen overschrijding plaatsvindt, zal de extra lozing er niet toe leiden dat de afstand tot de te behalen KRW-doelstelling voor het waterlichaam als geheel groter wordt. In dat geval is er géén sprake van achteruitgang in het licht van de wijze waarop dit in de KRW is verwoord en is de extra lozing niet in strijd met het principe van 'geen achteruitgang' uit de KRW.

2 BELEID ZWARE ONGEVALLLEN EN ONVOORZIENE LOZINGEN

2.1 Beleid ter preventie van zware ongevallen

In 1982 heeft de EU de (post)-SEVESO-richtlijn (82/501) uitgevaardigd. Deze richtlijn is in Nederland in 1989 geïmplementeerd door middel van het Wm-Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO). In 1996 is als vervolg hierop de SEVESO-II-richtlijn (96/82) uitgevaardigd. De richtlijn wordt geïmplementeerd door middel van het BRZO99 (Stb. 1999, 234), gewijzigd bij besluit van 24 juni 2005. In 2005 is een verbeterprogramma opgezet.

Doel van het verbeterprogramma is: de verhoudingen en werkwijzen van uitvoerende overheden zodanig veranderen dat ze naar de bedrijven toe bij het toepassen van het BRZO als eenheid functioneren op een landelijk uniforme basis. Een beter, meer toetsbaar en meer uitvoerbaar BRZO-prestatie van bedrijven en overheden is het eindresultaat.

Een inrichting valt onder de richtlijn wanneer op het terrein van de inrichting hoeveelheden van bepaalde stoffen voorkomen die een drempelwaarde overschrijden. In het BRZO99 worden twee drempels gehanteerd: een 'lage' en een 'hoge' drempel. Wordt de 'lage' drempel overschreden dan dient de exploitant van die inrichting een document op te stellen waarin het beleid ter preventie van zware ongevallen is vastgelegd (artikel 7 bedrijven). Dit document, het zogenoemde PBZO (preventiebeleid zware ongevallen), moet borg staan voor een hoog beschermingsniveau voor de mens en het milieu en dient op de specifieke situatie toegesneden te zijn. Wordt ook de 'hoge' drempel overschreden, dan dient voor de betreffende inrichting een veiligheidsrapport opgesteld te worden (artikel 9 bedrijven). In de huidige wet- en regelgeving bestaan verschillende rapportageplichten voor inrichtingen aangaande risico's: externe veiligheidsrapporten (EVR), arbeidsveiligheidsrapporten (AVR), noodplannen etc. Met het verschijnen van het BRZO99 is nog slechts sprake van één veiligheidsrapport. Voor waterkwaliteitsbeheerders heeft deze integratie geen gevolgen. Naast bovengenoemde integratie is sprake van een duidelijker afstemming met het ruimtelijke orderings- en vestigingsbeleid. Lidstaten worden verplicht om bij de vestiging van nieuwe bedrijven een adequate veiligheidsafstand aan te houden. Bij bestaande bedrijven zullen, in het geval zonering niet kan worden toegepast, aanvullende maatregelen genomen moeten worden.

2.2 Beleid 'onvoorziene lozingen'

Op basis van de eerder genoemde NW3 en het IMP-water is in de CIW-nota 'Integrale aanpak van risico's van onvoorziene lozingen' het beleidsterrein van de onvoorziene lozingen verder uitgewerkt en geconcretiseerd. De gevolgde aanpak is in grote lijnen hetzelfde als voor reguliere lozingen van afvalwater. Door middel van het implementeren van de 'stand der veiligheidstechniek' moeten onvoorziene lozingen en de gevolgen daarvan zoveel mogelijk worden voorkomen. Dit uitgangspunt geldt ongeacht de aard van de inrichting en de daar gehanteerde stoffen en processen. Voor een aantal specifieke activiteiten (bijvoorbeeld de opslag en transport van gevaarlijke stoffen) heeft de Commissie Preventie Rampen indertijd richtlijnen opgesteld. Deze CPR-richtlijnen zijn inmiddels vervangen door de PGS-richtlijnen.

Wanneer een bedrijf voldoet aan de 'stand der veiligheidstechniek' betekent dit niet dat het risico tot nul wordt gereduceerd.

Nagegaan moet worden of het algemene niveau van voorzieningen voldoende is om onaanvaardbare negatieve gevolgen voor het milieu, als gevolg van onvoorziene lozingen, te voorkomen. Hiervoor kan een risicoanalysemodel (genaamd Proteus, ontwikkeld en beschikbaar gesteld door RWS-RIZA op de website www.wateremissies.nl) worden gebruikt waarin rekening wordt gehouden met locatiespecifieke omstandigheden.

In het model wordt rekening gehouden met:

- bedrijfsactiviteiten en aard alsmede hoeveelheden van stoffen;
- lozingssituatie met betrekking tot (de eigenschappen van) het ontvangend oppervlaktewater en/of rioolwaterzuiveringsinrichting;
- het veiligheidsmanagement.

Omdat het niet altijd doenlijk is om alle activiteiten binnen een inrichting te modelleren is een selectiesysteem ontwikkeld. Dit systeem zorgt ervoor dat alleen de meest risicovolle activiteiten meegenomen worden in de modellering. Het selectiesysteem is nader beschreven in de eerder genoemde CIW-nota.

De beoordeling van risico's van onvoorziene lozingen kan op twee manieren plaatsvinden: kwalitatief of kwantitatief. Met een kwalitatieve beoordeling kunnen alleen soortgelijke inrichtingen of activiteiten met elkaar worden vergeleken. Met een kwantitatieve beoordeling kan worden bepaald of een onvoorziene lozing toelaatbaar is en/of aanvullende maatregelen, technisch en/of organisatorisch van aard, getroffen moeten worden.

3 TOEPASSING NATUURWETGEVING

Het afwegingskader, zoals verwoord in artikel 6 van de Habitatrictlijn en dat mede van toepassing is op de Vogelrichtlijn, houdt onder meer in dat moet worden beoordeeld of de lozing mogelijkwerwijs gevolgen kan hebben voor de natuurwaarden in de aangewezen natuurgebieden, waaronder de Waddenzee.

Het afwegingskader is in soortgelijke bewoordingen terug te vinden in de afweegformules die zijn opgenomen in de planologische kernbeslissing Structuurschema Groene Ruimte en de PKB-Waddenzee en werkt in de besluitvorming door in enkele wettelijke kaders zoals onder andere de Wet Ruimtelijke Ordening en de Natuurbeschermingswet. In deze kaders zal moeten worden vastgesteld of het onderhavige besluit omtrent de aangevraagde vergunning significante gevolgen zal hebben voor de aangewezen natuurgebieden.

4 VERGUNNINGSITUATIE

4.1 Aanvraag vergunning

LNG Terminal Eemshaven B.V. heeft het voornemen tot de bouw en ingebruikname van een terminal voor vloeibaar aardgas (LNG) en bijbehorende installaties op het industrieterrein Eemshaven te Uithuizermeeden (gemeente Eemsmond).

Voor dit initiatief is een milieueffectrapport opgesteld, dat de daarvoor bedoelde procedures heeft doorlopen. Het resultaat van het milieueffectrapport ligt ten grondslag aan een gecombineerde aanvraag om vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

4.2 Coördinatie

Deze gecombineerde aanvraag is op 30 november 2006 bij de Provincie Groningen ingediend. Deze aanvraag is op 5 december 2006 door de hoofdingenieur-directeur van de Rijkswaterstaat Noord-Nederland ontvangen van de Provincie Groningen. Conform paragraaf 14.1 van de Wet milieubeheer werd de vergunningprocedure gecoördineerd door Provincie Groningen

De concept ontwerpbeslikkingen zijn in projectgroepverband, met de aanvrager en de betrokken bevoegde gezagen, uitgewisseld, besproken en tot stand gekomen.

4.3 Milieueffectrapportage

Op grond van het Gewijzigde Besluit Milieueffectrapportage (1994) is de onderhavige activiteit, te weten "de oprichting van en inrichting bestemd voor de opslag of overslag van aardgas, in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een opslagcapaciteit van 100.000 m³, m.e.r.-plichtig, waarbij het coördinerend bevoegd gezag wordt gevormd door de Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen.

Het MER (inclusief aanvullingen op het MER) en de inspraakreacties zijn meegenomen in onderliggend besluit.

4.4 Beoordeling resultaten m.e.r.

De m.e.r.-procedure is van start gegaan met de kennisgeving van de startnotitie in de Eemsbode en Ommerlander Courant van 8 maart 2006 en in de Staatscourant van 9 maart 2006.

Bij brief van 2 maart 2006 is de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen voor de richtlijnen voor het MER. Mede aan de hand van een advies van deze Commissie zijn door Rijkswaterstaat Noord-Nederland en Gedeputeerde Staten van Provincie Groningen de MER-richtlijnen vastgesteld.

Op 30 november 2006 is het MER door de Provincie Groningen ontvangen gelijktijdig met de aanvraag.

Het MER is door Rijkswaterstaat Noord-Nederland en Gedeputeerde Staten van Provincie Groningen aanvaardbaar beoordeeld.

Ter inzage legging van de vergunningaanvraag en het MER heeft tegelijkertijd plaatsgevonden.

Hierbij zijn belanghebbenden en adviseurs van 20 december 2006 tot en met 6 februari 2007 in de gelegenheid gesteld om mondeling dan wel schriftelijk opmerkingen in te brengen met betrekking tot de aanvraag en het MER in te dienen.

Op 22 februari 2007 en 7 maart 2007 zijn door de Commissie voor de milieueffectrapportage aanvullingen op het MER ontvangen.

De inspraakreacties, die zijn ingebracht bij het coördinerend bevoegd gezag, de Gedeputeerde Staten van Provincie Groningen, zijn samen met de adviezen opgenomen in de Wm-vergunning en de Wvo-vergunning.

4.5 Reacties vergunningaanvraag en MER

Tijdens de ter inzage legging van de aanvraag en het MER en naar aanleiding van de informatieavond zijn door de provincie Groningen 10 inspraakreacties ontvangen.

De inspraakreacties welke betrekking hebben op het MER en voor zover deze betrekking hebben op de in het kader van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren te verlenen lozingsvergunning worden navolgend weergegeven en behandeld. Het betreft de reactie van Gemeinde Krummhörn (inspreker 1), Stadt Emden (inspreker 2).

De overige acht inspraakreacties betreffen aspecten welke geen relatie hebben met de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. Voor de behandeling van deze inspraakreacties wordt verwezen naar de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer.

Inspreker 1:

Bij fax van 8 december 2006 (kopie: zie bijlage 3) heeft de Gemeinde Krummhörn een reactie ingebracht. Het betreft de volgende inspraakpunten:

In de in het Duits vertaalde samenvatting van het MER komen niet alle eisen uit de richtlijnen voor het MER aan bod. In de samenvatting worden geen uitspraken gedaan over de omvang van de LNG-leveranties of het aantal daaruit resulterende scheepvaartbewegingen. Evenzeer ontbreken in de samenvatting beschrijvingen van het MCA (Maximum Credible Accident) en MNCA (Maximum Non-Credible Accident), alsmede onderbouwde uitspraken over de kwaliteit en kwantiteit van de te verwachten emissies en hun uitwerking op de Niedersachsische Küstenregio. Ook een beschouwing van het cumulatieve effect door alle geplande projecten in de Eemshaven tezamen ontbreekt.

Overweging:

Deze overweging ten aanzien van bovenvermelde inspraakpunten is gelijklopend aan de in de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer beschreven overweging ten aanzien van deze inspraakreactie.

De door de Gemeinde Krummhörn genoemde aspecten waren inderdaad niet opgenomen in de oorspronkelijke samenvatting van het MER. Van de initiatiefnemer is desgevraagd vernomen dat – geheel in lijn met eerdere uitspraken uit december 2004 van de Commissie voor de m.e.r. – een zogenaamde publieksvriendelijke samenvatting van het MER is opgesteld en in het Duits vertaald. Dit is ook in lijn met het gestelde in de richtlijnen voor dit MER.

De door de Gemeinde Krummhörn genoemde aspecten zijn wel in voldoende mate uitgewerkt in het MER en de aanvraag om vergunning. In verband met een goede informatievoorziening, ook over de landsgrenzen heen, heeft de initiatiefnemer een herziene samenvatting opgesteld en in het Duits vertaald, waarin tegemoet wordt gekomen aan de door de Gemeinde Krummhörn genoemde tekortkomingen.

Op basis van deze aanpassing en het gegeven dat de gevraagde informatie in het MER zelf is opgenomen, vinden wij dat er sprake is van adequate informatievoorziening en een goed te beoordelen aanvraag met MER.

Inspreker 2

Door Stadt Emden zijn op 8 januari 2007 per brief, (kopie: zie bijlage 4) de volgende zienswijzen ingebracht op het MER ten behoeve van het bouwen en in gebruik nemen van de LNG-terminal. De Stadt Emden neemt er kennis van dat de eerder naar aanleiding van de startnotitie voor het MER door haar verlangde onderzoeken in de aanvraag en het MER zijn opgenomen.

Doordat de industriële activiteiten in het kustgebied Delfzijl/Eemshaven aanzienlijk toenemen, is het van belang dat onder alle omstandigheden (normale bedrijfsvoering en storingen) emissies naar water en lucht geen gevaar opleveren voor het gebied van de Stadt Emden.

De wettelijk voorgeschreven en opgelegde grenswaarden zijn daarbij in acht te nemen. Ook dient toepassing van de nieuwste Stand der techniek van de initiatiefnemer te worden verlangd.

Overweging:

Het effect van de reguliere lozing van afvalwater op de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater is beoordeeld als niet significant. De in de aanvraag beschreven maatregelen en voorzieningen ter voorkoming en beperking van onvoorziene lozingen voldoen aan stand der techniek. Er zijn geen onacceptabele risico's voor het oppervlaktewater. Aan de vergunning zijn de noodzakelijke geachte voorschriften verbonden ten aanzien van het lozingsregime. Met de verplichting om te beschikken over en te werken conform een volledig VR wordt uitvoering van de stand der veiligheidstechniek gewaarborgd. Hiermee wordt geborgd dat onder alle omstandigheden (normale bedrijfsvoering en storingen) de emissies naar het oppervlaktewater geen risico's zullen opleveren voor het gebied van de Stadt Emden.

4.6 Toetsingsadvies commissie MER

De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft op 13 maart 2007 (rapportnummer 1724-99) het toetsingsadvies uitgebracht over de juistheid en volledigheid van het MER en de bijbehorende aanvullingen daarop. De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER en de aanvullingen daarop aanwezig is.

De Commissie adviseert in haar rapport ten aanzien van het aspect "benutting restwarmte" om in de ontwerpvergunning verder in te gaan op de mogelijkheden voor de toepassing van warmte en koude uitwisseling. Onder punt 6.5 in deze vergunning wordt conform dit advies verder ingegaan op dit aspect.

De overige adviezen van de Commissie betreffen geen aspecten die in het kader van de procedure voor vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren nader dienen te worden beschouwd.

4.7 MER-evaluatie

Op grond van artikel 7.39 van de Wm dient het bevoegd gezag dat een besluit genomen heeft, bij de voorbereiding waarvan een milieueffectrapport is gemaakt, de gevolgen van de activiteit te onderzoeken, wanneer de activiteit wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen. Het doel van deze evaluatie is het toetsen van de werkelijke milieueffecten van de activiteit aan de verwachtingen die in het MER zijn uitgesproken. Daarbij kan, op grond van artikel 7.40 van de Wm, de medewerking van degene die de activiteit onderneemt worden gevraagd. Van dit onderzoek moet een verslag worden gemaakt (artikel 7.41 Wm). Eventueel kan het bevoegd gezag op grond van de resultaten van het onderzoek besluiten om de vergunning te wijzigen (artikelen 7.42 en 7.43 Wm). De evaluatie van het MER, zal plaatsvinden 2 jaar na ingebruikname van de inrichting.

4.8 Besluit risico's zware ongevallen

In het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (BRZO 1999) is vastgelegd bij welke opslaghoeveelheden bedrijfsspecifiek naar de veiligheidsrisico's moet worden gekeken. LNG Terminal is vanwege de hoeveelheid LNG aangewezen als hoogdrempelig bedrijf en is dus verplicht tot het opstellen van een veiligheidsrapport. Het door LNG Terminal ingediende *VR bevat de informatie die wordt verlangd in het kader van de vergunningaanvraag Wet milieubeheer en Wet verontreiniging oppervlaktewateren. De resultaten van het veiligheidsrapport, waaronder de Stand der Veiligheidstechniek en de milieurisicoanalyse zijn meegenomen in onderliggend besluit.

4.9 Milieuzorgsysteem

In de aanvraag is aangegeven dat LNG Terminal Eemshaven B.V. het voornemen heeft om in de bedrijfsvoering een milieuzorgsysteem (MZS) te integreren. Volgens de gangbare normen houdt dit in dat het bedrijf zodanige (organisatorische) maatregelen implementeert dat het in staat is om te voldoen aan de opgelegde wet- en regelgeving en invulling geeft aan een continue verbetering van de milieuprestaties. Aan de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer worden voorschriften verbonden ten aanzien van het milieuzorgsysteem.